

Hunebedden

In gedachten sta ik er zo. Waar ik ook ben. De twee hunebedden bij Valthe. Ze liggen in het veld, net buiten het dorp. Al 5000 jaar. De tweeling. In de officiële hunebednummering heten ze D36 en D37. Toen Jezus werd geboren, lagen ze er al 3000 jaar. Dat is langer dan van Jezus' geboorte tot aan nu. Als je bij deze hunebedden staat, voel je dezelfde heiligheid als in een oude kathedraal. Dat er iets speciaals is met die plek. Die twee bij Valthe zijn het mooist als de zon net opkomt. Of net ondergaat. Of als het sneeuwt. Laat staan bij volle maan.

Alle hunebedden vind ik mooi. Ook die vlak over de grens. Daar liggen er nog meer dan in Drenthe. Ze zijn precies zo als die bij ons. Al liggen ze soms nog wat mysterieuzer. Soms niet eens gerestaureerd. Ik heb ze lang niet allemaal bekeken. Het zijn er veel. Door heel Europa zijn hunebedden te vinden. Het is net een beetje als met droge worst. Eerder dacht je dat het echt Drents was. Dan kom je er achter dat het ook wel echt Twents is. En Gronings en Fries. Op een dag eet je droge worst in Frankrijk of Spanje en weet je: mensen vinden nou eenmaal bijna overal droge worst uit.

Hunebedden werden ook overal gebouwd. In een periode dat mensen stenen gingen stapelen om hun doden in bij te zetten. Jonge steentijd. De eerste boeren. Dat gebeurde dus in de streek die nu Drenthe heet. Als je bij een mooi hunebed staat en je kijkt een beetje met de fantasieluikjes open en met de oogleden op een kiertje, dan zie je die tijd haast zo voor je.

Zijn de Drenten van nu, afstammelingen van die hunebedbouwers? Nee. Dat was wel al bekend. Pas 500 na Christus kwamen de voorouders van veel Drenten deze kant op. De Saksen. Die troffen dus ook al die hunebedden aan. Die hebben zich ook al afgevraagd wie die stenen zo gestapeld hadden. En waar die mensen gebleven waren.

Dat wordt nu pas duidelijk. De hunebedbouwers zijn omgekomen door de pest. Wetenschappers hebben onlangs uitgevogeld dat er 5000 jaar geleden een pestplaag is geweest die de trechterbekercultuur de das heeft omgedaan. De hunebedden staan er nog. Als herinnering aan een volk en een tijd. Wat zal er na 5000 jaar nog overeind staan van onze beschaving, als die ooit aan zijn einde komt?

Dagblad van het Noorden, 13 juli 2024